

[Statsministeren.]

Sted i Vintermaanederne, endt i, at det vil være rigtigt at foretage en saadan Tilføjelse til den bestaaende Lov om Udstykning og tillige at give Udstykningerne en finansiel Styrkelse, samt endelig, at der træffes Foranstaltninger til Gennemførelse af de nødvendige Vejanlæg paa saadanne Udstykningsarealer.

Jeg beklager, at Lovforslaget først har kunnet fremsættes paa dette sene Tidspunkt, men jeg haaber, at det dog maa lykkes at gennemføre det i denne Samling, idet jeg føler mig overbevist om, at man fra alle Sider vil være enig i, at der er Grund til, hvor der findes saa tyndt befolkede Egne med saa billige Jordarealer, at fremme Udstykningsarbejdet paa særlig Maade. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til velvillig og hurtig Behandling.

Finansministeren (N. Neergaard): Det Lovforslag, jeg skal have den Ære at fremsætte for det høje Ting, gaar kun ud paa, at den Bemyndigelse, som findes i Loven af 1. April 1925 om *Udlaan af Statslaanefonden til Udstykning af Landejendomme*, forlænges for 3 Aar fra 1. April 1928 at regne. I de forløbne 3 Aar har der ikke været noget Begær efter Laan af denne Art, men Landbrugsministeriet har ment, det vilde være heldigt at forny Loven for det Tilfælde, at der skulde komme noget mere Gang i denne Udstykningsvirksomhed. Med denne Begrundelse skal jeg anbefale dette Lovforslag til det høje Tings velvillige Behandling.

Kirkeministeren (Bruun-Rasmussen): Jeg skal have den Ære for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om Afløsning af Tienden i de sønderjydske Landsdele*. Som det vil være det høje Tings Medlemmer bekendt, blev der indenfor det Kompleks af Kirkelove, som er dateret den 30. Juni 1922, ogsaa vedtaget en Lov om, at dansk Kirkeret skulde udstrækkes til at gælde for Sønderjylland, og i denne Lov var der en Bestemmelse om, at Kirkeministeriet kunde billige frivillige Tiendeoverenskomster i de sønderjydske Landsdele, dog med den Tilføjelse, at dette kun skulde ske, indtil der maatte foreligge en almindelig Afløsningslov vedrørende Tiende og Grundbyrder. Dette er i Sønderjylland utvivlsomt blevet forstaaet paa den Maade, at en saadan Lov kunde forventes. Adskillige Grunde taler ogsaa derfor, og Ministeriet har modtaget flere Henvendelser fra Sønderjylland om, at en saadan Tiendeafløsningslov maatte

komme. Det meste af Tienden er, som ærede Medlemmer vil se af Lovforslagets Bemærkninger, i Virkeligheden afløst til ret høje Takster efter en præjsisk Lov af Januar 1873 inden Genforeningen. Imidlertid gik disse Afløsningskapitaler desværre tabt ved Markkursens Fald. Tillige er der den Ulighed, at en Del sønderjydske Sogne er færdige med deres Afløsning, medens andre kun delvis har afløst deres Tiende. Dette, at een Mand har en Tiendebyrde, medens hans Nabo maaske ikke har det, har bevirket en ret udbredt Misforståelse dernede. Kirkeministeriet har da ment, at man hellere maatte skride til den Afløsning, som Loven af 30. Juni 1922 har stillet i Udsigt. Det er altsaa et Lovforslag om en almindelig og paabudt Afløsning af Tienden i de sønderjydske Landsdele, jeg hermed har den Ære at fremsætte.

Man har ment det rigtigt at lægge Loven af 15. Maj 1903, Kongerigets Afløsningslov, til Grund og kun ændre den paa de Punkter, som dette meget mindre Omraade — ogsaa i Henseende til den Tiende indenfor Omraadet, hvor der skal afløses — kunde nødvendiggøre. Det foreslaas f. Eks. i Loven, at der kun skal være een Tiendekreds for alle de sønderjydske Landsdele, og for denne Tiendekreds ansættes en Tiendekommissær. Man har anset det for overflødig at faa de i Loven af 15. Maj 1903 omtalte Tiendekommissioner, idet man har ment, at deres Funktion kunde betros til en enkelt Embedsmand, en Overtiendekommissær med juridisk Indsigt. Men i øvrigt har man ment at maatte følge Hovedprincippet, at Staten skal bidrage $\frac{7}{25}$ til Afløsningssummen. Det drejer sig ikke om overmaade store Summer, man er, som ærede Medlemmer vil se af Bemærkningerne, kommet til det Resultat, at der er en uafløst Tiende paa ca. 3 700 Tdr. Korn og ca. 1 800 kg Smør. Hvis det kapitaliseres, drejer det sig om 1 Mill. Kr., og hvis det med Annuitet bliver afløst med 4 pCt. Rente og $\frac{1}{2}$ pCt. Afdrag, vil man kunne gøre hele Sagen færdig i Løbet af omtrent 56 Aar med en Sum af 45 000 Kr. om Aaret, hvoraf Staten skulde svare $\frac{7}{25}$ eller 12 600 Kr.

Da det, som sagt, er et ret udbredt Ønske dernede, hvilket Ministeriet gentagne Gange har faaet Bevis for ved Henvendelser fra Sønderjylland, vil jeg meget anbefale det høje Ting at tage med Velvillie paa dette Lovforslag. Det er mit Haab, at det maatte møde saa megen Velvillie, at det kunde gennemføres i denne Samling, saaledes at Tiendeafløsningen for den lille Rests Ved-